

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžrk/4/2020
Identifikačné číslo spisu: 3019200132
Dátum vydania rozhodnutia: 13.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3019200132.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: C. C., R. XXXX/XX, C., právne zastúpená: SHM PARTNERS s.r.o., Svätoplukova 28, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, katastrálny odbor, Trenčianska cesta 1237/46, Bánovce nad Bebravou, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. X088/2018 zo dňa 20. decembra 2018, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/26/2019- 103 zo dňa 10. júla 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/26/2019- 103 zo dňa 10. júla 2019 z r u š u j e a v e c v r a c i a krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. X088/2018 zo dňa 20. decembra 2018 (ďalej aj len „rozhodnutie“) pre jej neprípustnosť. Druhým výrokom uznesenia krajský súd nepriznal správnej žalobe odkladný účinok podľa § 185 SSP. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 170 písm. a) SSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, pretože žaloba bola odmietnutá.

2. Krajský súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobkyňa sa podanou správnu žalobou domáhala zrušenia rozhodnutia žalovaného zo dňa 20. decembra 2018 z dôvodu jeho nezákonnosti. Mala za to, že pri rozhodovaní žalovaný prekročil svoje právomoci, rozhodnutie bolo založené na dohadoch, nebol jej sprístupnený protokol, na podklade ktorého správny orgán konal a súčasne bolo zasiahnuté do majetkových práv mesta Bánovce nad Bebravou. Taktiež mala za to, že rozhodnutím o oprave chyby sa správny orgán snažil vyriešiť pochybenia, ku ktorým došlo pri spracovaní ROEP. Žalobkyňa k správnej žalobe priložila oznámenie žalovaného zo dňa 14. januára 2019, ktorým jej bolo oznámené, že dňa 20. decembra 2018 došlo k oprave chýb v katastri, pričom uvedený list obsahuje podstatu týchto opráv a odkaz na protokol o oprave chyby a rozhodnutie žalovaného zo dňa 8. septembra 2015 sp.zn. C

015/2008.

3. Krajský súd uznesením č. k. 13S/26/2019-94 zo dňa 30. mája 2019 vyzval žalobkyňu, aby upresnila svoju žalobu a jednoznačne uviedla či predmetom súdneho prieskumu je list žalovaného č. X088/2018 zo dňa 14. januára 2019, alebo rozhodnutie č. X088/2018 zo dňa 20. decembra 2018 uvedené v žalobnom petite, ktoré je potrebné súdu predložiť a uviesť, kedy jej bolo doručené.

4. V podaní doručenom krajskému súdu dňa 20. júna 2019 žalobkyňa uviedla, že trvá na preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 20. decembra 2018 o oprave chyby v katastrálnom operáte, ktorým žalovaný zasiahol do jej majetkových práv a prekročil právomoci správneho orgánu. Poukázala na to, že vzhľadom na rozhodovanie žalovaného podľa § 59 ods. 5 písm. d) zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (Katastrálny zákon) (ďalej len „katastrálny zákon“) žalovaný rozhodol o vykonaní opravy chyby tzv. neformálnym spôsobom, na ktorý sa nevzťahujú ustanovenia správneho poriadku a nevyhotovuje sa rozhodnutie podľa všeobecných právnych predpisov o správnom konaní, ale vyhotovuje sa len protokol, ktorý je podkladom pre zápis údajov do katastra nehnuteľností. Protokol, ani prípadné písomné vyhotovenie rozhodnutia X088/2018 zo dňa 20.12.2018 o oprave chyby v katastrálnom operáte jej nebolo doručené. V nadväznosti na uvedené podanie krajský súd žalobkyni oznámil, že nebolo zistené, že by žalovaný vydal rozhodnutie č. X088/2018 zo dňa 20. decembra 2018 a z tohto dôvodu nie je možné si ho od žalovaného vyžiadať.

5. Krajský súd považoval za nesporné, že v predmetnej veci bola žalovaným vykonaná oprava chyby údajov v katastri nehnuteľností, konštatujúc, že v prípade údajov, ktoré nie sú zapísané na liste vlastníctva alebo ak ide o opravu výmery parciel registra „E“, o oprave chyby sa koná neformálnym spôsobom, kedy sa rozhodnutie nevydáva a vyhotovuje sa protokol, ktorý je podkladom pre zápis údajov do katastra nehnuteľností. Krajský súd uviedol, že dňa 20. decembra 2018 bola fakticky vykonaná oprava údajov v katastri nehnuteľností, a to v rozsahu uvedenom v oznámení zo dňa 14. januára 2019, pričom žiadne rozhodnutie t.j. individuálny správny akt, ktorý by bol ako rozhodnutie aj formálne označený, alebo ktorý by zákon za rozhodnutie považoval, nebolo žalovaným vydané.

6. Na základe uvedeného dospel krajský súd k záveru, že ak sa žalobkyňa stále dožaduje súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného zo dňa 20. decembra 2018, žiada preskúmanie neexistujúceho individuálneho správneho aktu. Za týchto okolností považoval správnu žalobu za neprípustnú, čo viedlo k jej odmietnutiu podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP.

7. Krajský súd zdôraznil, že aj keď by v predmetnej právnej veci eventuálne pripadal do úvahy súdny prieskum opatrenia žalovaného ako určitého neformalizovaného správneho aktu, tak takýto akt žalovaného žalobkyňa neoznačila ako predmet súdneho prieskumu. Ak trvala na preskúmaní zákonnosti rozhodnutia zo dňa 20. decembra 2018 a nie opatrenia z toho, resp. iného dňa, vystavila sa riziku odmietnutia správnej žaloby.

8. S poukazom na skutočnosť, že nebola zistená existencia predmetu súdneho prieskumu v zmysle žalobného petitu, krajský súd správnej žalobe nepriznal odkladný účinok.

2.

9. Proti uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa („kasačná sťažovateľka“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f), g), h) a j) SSP, v ktorej navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo aby napadnuté uznesenie zmenil tak, že správny akt - zápis Okresného úradu Bánovce nad Bebravou č. X088/2018 zo dňa 20. decembra 2018 zruší, vec vráti žalovanému na ďalšie konanie a aby zaviazal žalovaného na náhradu 100% trov konania na krajskom a na kasačnom súde.

10. Žalobkyňa v kasačnej sťažnosti uviedla, že pre posúdenie oprávnenosti odmietnutia správnej žaloby je potrebné vyriešiť otázku, či je oprava chyby v zmysle § 59 katastrálneho zákona rozhodnutím alebo opatrením správneho orgánu a či je takýto správny akt preskúmateľný v správnom súdnom konaní.

11. Žalobkyňa uviedla, že v zmysle § 59 ods. 1 katastrálneho zákona je oprava chyby správnym aktom, výsledkom konania okresného úradu, v ktorom sa odstraňujú nedostatky, chyby v katastri nehnuteľností formou zápisu na podklade rozhodnutia pri formálnom postupe a na podklade protokolu pri neformálnom postupe. Zápis opravy chyby je ako individuálny správny akt výsledkom rozhodovania správneho orgánu o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach určitého konkrétneho subjektu, fyzickej alebo právnickej osoby, v postavení účastníka správneho konania. Žalobkyňa mala za to, že aj keď zápis o oprave chyby nie je v § 59 ods. 1 katastrálneho zákona výslovne označený ako rozhodnutie je možné ho za neformálne rozhodnutie považovať.

12. Žalobkyňa namietala, že ak aj napriek jej názoru, že oprava chyby je neformálnym správnym aktom, ktorý je možné považovať za rozhodnutie podľa osobitného zákona, mal krajský súd pochybnosti o tom, či sa v danom prípade jedná o opatrenie alebo rozhodnutie, mal správny akt bez ohľadu na jeho označenie preskúmať s ohľadom na skutočnosť, že zasahuje do jej majetkových práv a v zmysle Ústavy SR a ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR je odmietnutie prieskumu zákonnosti rozhodnutia alebo opatrenia, ktoré sa týka základných práv alebo slobôd účastníka konania, ktoré mu zaručuje Ústava Slovenskej republiky alebo príslušná medzinárodná zmluva o ľudských právach a základných slobodách vylúčené.

13. Žalobkyňa považovala uznesenie krajského súdu o zamietnutí žaloby z dôvodu delenia správnych aktov na rozhodnutia a opatrenia za formalistické, nesprávne a v rozpore s Ústavou SR, zákonom, ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. Odmietnutie žaloby za uvedených okolností je podľa žalobkyne porušením základného práva žalobkyne na súdnu a inú právnu ochranu na nestrannom a nezávislom súde alebo na inom orgáne Slovenskej republiky (článok 46 ods. 1 a 2 Ústavy).

14. Ďalej poukázala na judikatúru Najvyššieho súdu SR, v zmysle ktorej sú oznámenie a protokol individuálne správne úkony s charakterom predbežnej povahy, ktoré nie je možné v zmysle § 7 písm. e) SSP podrobiť súdnej právomoci v správnom súdnictve. Podľa názoru žalobkyne je protokol v zmysle § 59 katastrálneho zákona podkladom k vykonaniu opravy chyby a oznámenie o vykonaní opravy v katastri nehnuteľností je uplatnením notifikačnej (oznamovacej) povinnosti orgánu verejnej správy a nie výkon vrchnostenskej rozhodovacej právomoci orgánu. Žalobkyňa mala za to, že správnym aktom zasahujúcim do jej práv a právom chránených záujmov je zápis o oprave údajov v katastri nehnuteľností.

15. Podľa názoru žalobkyne v prípade žaloby o preskúmanie zápisu o oprave chyby v katastrálnom operáte nebola naplnená žiadna skutková podstata § 98 SSP na odmietnutie žaloby. Krajský súd na zistený skutkový stav aplikoval nesprávnu právnu normu, keď nerešpektoval čl. 46 ods. 2 Ústavy SR a príslušnú judikatúru Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, § 124 ods. 1 CSP, § 7 a § 28 SSP a odmietol správnu žalobu z dôvodu neprípustnosti. Na dotknutý prípad tiež nie je možné aplikovať ustanovenia o predčasnosti podanej správnej žaloby, pretože zápis o oprave chyby je neformálnym správnym aktom, ktorý sa účastníkom konania nedoručuje. Doručuje sa len oznámenie ako notifikácia o vykonanom individuálnom správnom akte.

16. V závere kasačnej sťažnosti žalobkyňa uviedla, že oprava chyby v katastri nehnuteľností zmenila právnu hranicu pozemku X-XXX/X tak, že bez verejnej listiny a geometrického plánu pričlenila k dotknutému pozemku časť pozemku X-XXXX vo vlastníctve mesta Bánovce nad Bebravou o výmere 747 m², na ktorom sa nachádza miestny cintorín. Žalobkyňa uviedla, že k neoprávnenosti takéhoto zásahu do majetkových práv sa vyjadrila v správnej žalobe a zhrnula sled neoprávnených postupov správneho orgánu a dôvody nezákonnosti opravy chyby v katastri nehnuteľností. Konštatovala, že krajský súd sa hmotnoprávnou stránkou veci nezaoberal, pretože žalobu z dôvodu údajných procesnoprávných nedostatkov odmietol.

3.

17. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobkyne, ktorá mu bola riadne doručená písomne nevyjadril.

4.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd v zmysle § 438 ods. 2 SSP, preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP).

19. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

20. Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

21. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu zistil skutkový stav, z ktorého vyplýva, že dňa 21. januára 2019 bolo žalobkyni doručené oznámenie žalovaného č. X088/2018-2 zo dňa 14. januára 2019 o vykonaní opravy v katastri nehnuteľností. Z oznámenia žalovaného vyplýva, že dňa 20. decembra vykonal Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, katastrálny odbor v súlade s ust. § 59 ods. 2 písm. e) a g) v spojení s ust. § 59 ods. 5 písm. d) katastrálneho zákona opravu nasledovných údajov katastra nehnuteľností v k.ú. C.:

1/ zobrazenie pozemkov v mape určeného operátu (parcely registra „E“ katastra nehnuteľností) parc. č. X-XXX/X, X-XXX/X, X-XXX, X-XXXX,

2/ výmery parciel registra E evidovaných v súbore popisných informácií:

parc. č. X-XXX z 183 m² na 230 m², parc. č. X-XXX/X z 3441 m² na 4103 m², parc. č. X-XXX/X z 2245 m² na 2239 m², parc. č. X-XXXX z 2326 m² na 1579 m², podľa záznamu podrobného merania zmien č. 1362. Výsledok prešetrenia, ktorý bol podkladom k oprave, je uvedený v protokole o oprave chyby. Podrobné odôvodnenie vykonanej opravy je uvedené aj v odôvodnení rozhodnutia žalovaného sp. zn. C015/2008 zo dňa 08. septembra 2015.

23. Predmetom kasačného konania bolo preskúmanie uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/26/2019- 103 zo dňa 10. júla 2019, ktorým odmietol žalobu o preskúmanie správneho aktu žalovaného, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal uznesenie krajského súdu najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky žalobcu sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

5.

24. Podľa § 3 ods. 1 SSP, na účely tohto zákona sa rozumie

a) administratívnym konaním postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov,

b) rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka,

c) opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

25. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

26. Podľa § 7 SSP, správne súdy nepreskúmajú

a) právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená,

b) správne akty orgánov verejnej správy, ktoré nemajú povahu rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby, najmä rozhodnutia a opatrenia organizačnej povahy a rozhodnutia a opatrenia upravujúce vnútorné pomery orgánu, ktorý ich vydal, ak tento zákon neustanovuje inak,

c) všeobecne záväzné právne predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak,

d) súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese,

e) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania,

f) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ktorých vydanie závisí výlučne od posúdenia zdravotného stavu osôb alebo technického stavu vecí, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania, zamestnania, podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti; to neplatí na rozhodnutia a opatrenia v sociálnych veciach,

g) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy o nepriznaní alebo odňatí odbornej spôsobilosti fyzickej osobe a právnickej osobe, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania alebo zamestnania,

h) rozhodnutia, opatrenia, rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny, personálne rozkazy a disciplinárne rozkazy orgánov verejnej správy, ktorých preskúmanie vylučuje osobitný predpis.

27. Podľa § 22 ods. 1 katastrálneho zákona, v katastrálnom konaní sa zapisujú práva k nehnuteľnostiam, rozhoduje sa o zmenách hraníc katastrálnych území, o prešetrovaní zmien údajov katastra, o oprave chýb v katastrálnom operáte a o obnove katastrálneho operátu.

28. Podľa § 59 ods. 1 katastrálneho zákona, konanie o oprave chyby je konanie, v ktorom okresný úrad opravuje chybné údaje katastra, ktoré vznikli jeho vlastnou činnosťou alebo činnosťou iných štátnych orgánov, notárov alebo iných osôb na základe chybných podkladov okresného úradu. Oprava chyby sa vykoná zápisom do katastra na základe rozhodnutia o oprave chyby alebo protokolu o oprave chyby.

29. Podľa § 59 ods. 2 písm. e) katastrálneho zákona okresný úrad opraví údaje katastra zapísané na základe rozhodnutia o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov, ak ich nie je možné opraviť v lehote podľa osobitného predpisu, 17) , podľa písm. g) výmeru parcely registra "E".

30. Podľa § 59 ods. 4 katastrálneho zákona, konanie o oprave chyby začne okresný úrad na návrh toho, koho práva sú údajmi katastra dotknuté, z vlastného podnetu na základe prešetrovania zmien údajov katastra podľa § 57 alebo na základe zistenia okresného úradu v rámci svojej činnosti.

31. Podľa § 59 ods. 5 písm. d) katastrálneho zákona, na konanie o oprave chyby sa nevzťahuje správny poriadok, ak ide o opravu výmery a chybné zobrazené hranice parcely registra "E".

32. Podľa § 59 ods. 8 katastrálneho zákona, o oprave chyby podľa odseku 5 okresný úrad vyhotoví protokol o oprave chyby. Ak ide o opravu chyby podľa odseku 5 písm. d) na základe zápisu geometrického plánu, protokol o oprave chyby sa nevyhotovuje.

33. Podľa § 59a ods. 1 katastrálneho zákona, ak sú podmienky na opravu chyby podľa § 59 ods. 2 splnené, okresný úrad rozhodne o oprave chyby alebo vyhotoví protokol o oprave chyby.

34. Podľa § 59a ods. 3 katastrálneho zákona, okresný úrad rozhodne o návrhu na opravu chyby do 30 dní, v odôvodnených prípadoch do 90 dní odo dňa začatia konania. Okresný úrad vyhotoví protokol o oprave chyby do 30 dní, v odôvodnených prípadoch do 90 dní odo dňa doručenia podnetu na opravu chyby alebo odo dňa zistenia chyby.

35. Podľa § 59b ods. 1 katastrálneho zákona, konanie o oprave chyby sa skončí dňom vykonania zápisu do katastra na základe rozhodnutia o oprave chyby alebo na základe protokolu o oprave chyby, dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zastavení konania o oprave chyby, dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí návrhu na opravu chyby alebo dňom odoslania oznámenia o dôvodoch nevykonania opravy chyby. Ak ide o opravu chyby podľa § 59 ods. 6 na základe zápisu geometrického plánu, konanie o oprave chyby sa skončí dňom vykonania zápisu geometrického plánu do katastra.

36. Podľa § 59b ods. 2 katastrálneho zákona, zápis do katastra vykoná okresný úrad bezodkladne po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o oprave chyby alebo v deň vyhotovenia protokolu o oprave chyby, najneskôr nasledujúci pracovný deň.

37. Podľa § 59b ods. 3 katastrálneho zákona, vykonanie opravy chyby na základe protokolu o oprave chyby okresný úrad oznámi osobe dotknutej opravou chyby do 15 dní odo dňa vykonania opravy chyby v katastri.

6.

38. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti je v medziach uvedených v § 453 SSP prieskum prípustnosti a následne dôvodnosti podanej kasačnej sťažnosti, preto kasačný súd na základe dôvodov kasačnej sťažnosti preskúmal relevanciu vytýkaných nedostatkov napadnutého uznesenia Krajského súdu v Trenčíne. Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalobkyne vo vzťahu k napadnutému uzneseniu po tom, ako sa oboznámil s obsahom súdneho a k nemu pripojeného administratívneho spisu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

39. V prejednávanej veci považuje kasačný súd za nesporné, že dňa 20. decembra 2018 bola konaní o oprave chyby podľa § 59 ods. 1 katastrálneho zákona vykonaná oprava chybných údajov katastra zápisom do katastra nehnuteľností, na základe protokolu o oprave chyby zo dňa 19. decembra 2018. Konanie o oprave chyby bolo začaté podľa § 59 ods. 4 katastrálneho zákona z vlastného podnetu okresného úradu na základe prešetrovania údajov katastra podľa § 57. Vykonanie opravy chyby dňom 20. decembra 2018 oznámil žalovaný žalobkyňi oznámením zo dňa 14. januára 2019 v zmysle § 59b ods. 3 katastrálneho zákona. Vzhľadom na skutočnosť, že na konanie o oprave chyby, ak ide o opravu výmery a chybne zobrazenej hranice parcely registra „E“ sa nevzťahuje správny poriadok (§ 59 ods. 5 písm. d) katastrálneho zákona), neexistoval žiadny opravný prostriedok, ktorý mohla žalobkyňa využiť na ochranu svojich práv a právom chránených záujmov v administratívnom konaní. Všeobecnú správnu žalobu žalobkyne zo dňa 18. marca 2019 ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia o oprave chyby zo dňa 20. decembra 2018 krajský súd meritorne nepreskúmaval a žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP ako neprípustnú odmietol.

40. Žalobkyňa namietala nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, pretože sa nestotožnila s právnym názorom krajského súdu, že sa žalobou domáha súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného zo dňa 20. decembra 2018 ako neexistujúceho individuálneho správneho aktu, ktorý nebol žalovaným vôbec vydaný, čo bolo dôvodom odmietnutia žaloby podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP ako neprípustnej. Žalobkyňa aj s poukazom na judikatúru ústavného a najvyššieho súdu bola toho názoru, že zápis o oprave chyby, aj keď nie je v § 59 ods. 1 katastrálneho zákona výslovne označený ako rozhodnutie,

možno za neformálne rozhodnutie považovať.

41. Kasačný súd sa preto primárne zaoberal otázkou, či je oprava chyby v zmysle § 59 katastrálneho zákona rozhodnutím alebo opatrením orgánu verejnej správy a či je tento správny akt preskúmateľný v správnom súdnom konaní.

42. Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takehoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

43. Podľa čl. 36 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, kto tvrdí, že bol ukrátený na svojich právach rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takeho rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nemožno vylúčiť preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd podľa Listiny.

44. Kasačný súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že správne súdnictvo je založené na generálnej klauzule vyjadrenej v čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 36 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd; Správny súdny poriadok však negatívnou enumeráciou v ustanovení § 7 SSP kvantitatívne zužuje rozsah rozhodnutí správnych orgánov podliehajúcich súdnemu prieskumu. Rozhodujúcim kritériom pre posúdenie prípustnosti súdneho preskúmania rozhodnutí orgánov verejnej správy je vždy ich spôsobilosť zasiahnuť do práv, slobôd alebo záujmov subjektov, ktorým sú určené. Súdnemu preskúmaniu podliehajú aj také správne akty orgánov verejnej správy, ktoré nespĺňajú formálne náležitosti rozhodnutia, za predpokladu, že sa nimi právne záväzným spôsobom (bez možnosti nápravy prostredníctvom riadnych opravných prostriedkov) zakladajú, menia alebo rušia práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo sa ich priamo dotýkajú. Opatrenie je všeobecnou formou súdneho prieskumu zákonnosti. Zabezpečuje, aby v oblasti správneho súdnictva nedošlo k situácii denegatio iustitiae pri poskytovaní právnej ochrany.

45. V § 3 ods. 1 písm. c) SSP je vymedzený pojem „opatrenie orgánu verejnej správy“. Zavedenie tohto pojmu bolo reakciou na to, že v právnom poriadku existuje viacero administratívnych konaní, ktorých výsledkom nie je rozhodnutie, ale opatrenie orgánu verejnej správy. Z hľadiska procesu prijatia je opatrenie podobne ako rozhodnutie výsledkom administratívneho konania, ktorého procesný rámec mal podobu správneho alebo daňového konania, alebo bol upravený osobitne. Predmetom prieskumu zo strany správnych súdov sú predovšetkým opatrenia, ktorými sa administratívne konanie končí... Pokiaľ ide o formu opatrení orgánov verejnej správy, možno použiť negatívne vymedzenie a za tieto považovať všetky individuálne správne akty vydané v administratívnom konaní, ktoré nie sú pomenované ani považované za rozhodnutie. V tejto súvislosti kasačný súd zdôrazňuje, že opatrenia môžu mať aj povahu vykonania zápisu do určitého verejného registra. I keď sa takýto zápis sám osebe javí ako faktický úkon, ak je tento výsledkom administratívneho (registračného, evidenčného) konania, je potrebné považovať ho za opatrenie. (Baricová, J., Fečík, M., Števíček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018, s. 35-36.).

46. Konanie o oprave chyby podľa § 59 ods. 1 katastrálneho zákona je konaním, v ktorom okresný úrad opravuje chybné údaje katastra, ktoré vznikli jeho vlastnou činnosťou alebo činnosťou iných štátnych orgánov, notárov alebo iných osôb na základe chybných podkladov okresného úradu. Oprava chyby sa vykoná zápisom do katastra na základe rozhodnutia o oprave chyby alebo protokolu o oprave chyby. Podľa § 59b ods. 1 katastrálneho zákona, konanie o oprave chyby sa skončí dňom vykonania zápisu do katastra na základe rozhodnutia o oprave chyby alebo na základe protokolu o oprave chyby, dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zastavení konania o oprave chyby, dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí návrhu na opravu chyby alebo dňom odoslania oznámenia o dôvodoch nevykonania opravy chyby.

47. Na základe vyššie uvedeného kasačný súd konštatuje, že oprava chyby v katastri nehnuteľností sa

vykonáva neformálnym spôsobom, nie je zachytená v správnom akte formálne označenom ako rozhodnutie, s náležitosťami rozhodnutia podľa správneho poriadku. Výkonanie zápisu opravy chyby do katastra nehnuteľností dňa 20. decembra 2018, ako správny akt žalovaného, má ako výsledok konania o oprave chyby podľa § 59 ods. 1 katastrálneho zákona formu opatrenia orgánu verejnej správy, ktoré je preskúmateľné súdom v správnom súdnictve za predpokladu, že ním sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti žalobcu priamo dotknuté.

48. Pretože vykonanou opravou údajov katastra nehnuteľností žalovaný opravil zobrazenie pozemkov v mape určeného operátu (parcely registra „E“ katastra nehnuteľností) parc. č. X-XXX/X, X-XXX/X, X-XXX, X-XXXX a výmery uvedených parciel registra E evidovaných v súbore popisných informácií, dospel kasačný súd k záveru, že predmetné opatrenie bolo spôsobilé, napriek svojej neformálnej povahe, zasiahnuť do subjektívnych majetkových práv a právom chráneného záujmu žalobkyne. Kasačný súd zároveň dodáva, že v konaní o oprave chyby začatom okresným úradom ex offio žalobkyňa nemala žiadnu možnosť brániť svoje práva v konaní, pretože protokol o oprave chyby jej nebol doručený a voči samotnému vykonaniu zápisu opravy chyby nie je prípustný žiadny opravný prostriedok. Skutočnosť, že dňa 20. decembra 2018 okresný úrad vykonal opravu údajov v katastri nehnuteľností, týkajúcich sa pozemkov vo vlastníctve žalobkyne sa žalobkyňa dozvedela až z oznámenia žalovaného zo dňa 14. januára 2019.

49. K záveru krajského súdu, že aj keď by v predmetnej právnej veci pripadal do úvahy súdny prieskum opatrenia žalovaného ako určitého neformalizovaného správneho aktu, ale takýto akt žalovaného žalobkyňa neoznačila ako predmet súdneho prieskumu, čo viedlo k odmietnutiu žaloby ako neprípustnej podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP kasačný súd zdôrazňuje, že správnom súdnictve je právo na prístup k súdnemu preskúmaniu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy na základy správnej žaloby determinované princípom generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou. Nie je pritom rozhodujúce, ako je napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie formálne označené, ani to, či pri jeho vydaní procesne postupoval správny orgán podľa správneho poriadku alebo podľa iného právneho predpisu. Na základe uvedeného kasačný súd dospel k záveru, že žalobkyňa správne vymedzila žalobný petit, keď sa domáhala zrušenia správneho aktu žalovaného zo dňa 20. decembra 2018 i keď ho označila ako rozhodnutie.

50. Kasačný súd, zistiac dôvodnosť kasačnej sťažnosti žalobkyne podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP, zrušil napadnutý rozsudok podľa § 462 ods. 1 SSP a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie bez toho, aby sa zaoberal meritom veci. V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu prejednať vec v medziach podanej žaloby dôsledne sa vysporiadať so všetkými námietkami účastníkov, vrátane námietok uplatnených v kasačnej sťažnosti, znova rozhodnúť o žalobe a svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodniť v zmysle § 139 ods. 2 SSP.

7.

51. Podľa § 467 ods. 3 SSP, ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

52. Vzhľadom k tomu, že kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v súlade s § 467 ods. 3 SSP o nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne krajský súd.

53. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.